

V cerkvi je bil tedaj samo neki moški s svojima fantičema, sicer pa je bila hiša božja popolnoma prazna; noben duhovnik in nobena redovnica se o tem času ni nahajala v njej. Kmalu zatem stopi v cerkev delavec Mehmed Vukić, ki so ga ljudje zunaj opozorili na Pembo, in išče deklico. Gori omenjena fantiča sta mu jo tedaj pokazala, nakar je Vukić vzel Pembo za roko in jo mirno peljal iz cerkve in domov k njenemu gospodarju. Evo, to je vse, kar je o tem povse brezpomembnem in ničevem dogodku reči. Vse, kar je Mehmed Vukić sicer o tem pripovedoval, je **prazna izmišljotina**, kar je dokazano po natančni oblastveni preiskavi. Zlasti so njegove pripovedke, kakor da so redovnice z duhovnikom deklico siloma zadržavale v cerkvi, da bi deklico krstile, in da je bil on (Vukić) potem ponoči napaden, pri čemer je zadobil več bunk in mu je bila zlomljena roka, popolnoma iz trte zvite; kajti zdravnik, ki sta Vukića preiskala, nista mogla najti na njem kakih poškodb. Tudi druge njegove trditve so gola laž. Potemtakem cela ta »konverzijska aféra« ni nič drugega kot pusta burka — in je samo obžalovati, da je del muslimanskega prebivalstva fantazijam očitnega lažnjivca brez vsega drugega verjel in se po nepotrebnem razburjal.

Socialni kurz S. K. S. Z.

Ljubljana, 13. aprila 1909.

Danes se je pričel na tri dni določeni socialni kurz S. K. S. Z. v Zvezni dvorani. Udeležba je lepa. Med navzočimi opazimo državnega poslanca dr. Janeza Evang. Kreka, deželnega odbornika dr. E. Lampeta, prof. Evg. Jarca, dr. Pegana, dr. Pavlico iz Gorice, urednika A. Glumac iz Dalmacije, častno število visokošolcev, duhovščine, bogoslovcev, učiteljstva iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Goriške, Trsta in Dalmacije. Socialni kurz otvori predsednik S. K. S. Z. državni in deželni poslanec dr. Krek, ki pozdravi vse udeležence in izraža svoje veselje nad njih velikim številom. Ponašati se ne moremo s sijajnimi imeni predavateljev, a vsak njih je znan kot vnet delavec za ljudski blagor. O uspehu samem pa bomo sodili koncem kurza. Ob 9. uri 10 minut se prične prvo predavanje.

Temelji finančne vede.

(Dr. Evgen Lampe.)

Finančna veda uči, kako se uporabljajo javna premoženja. Namen javnih družb je javni blagor, da celota vseh doseže svojo srečo. Odklanjati moram seveda utopije. Mogoče je, da se v urejeni družbi doseže sreča. Izključen ne sme biti noben stan. Odklanjamo komunistično državo, ki usužnji posamnika. Nam nasprotujeta na eni strani liberalizem, na drugi socialna demokracija. Mi gremo v sredi. Zdrava finančna uprava mora imeti denar. Finančna uprava mora poiskati vi-re, da se uporabijo v korist celoti. Varovati mora pravice posamnikov. Govornik govori o monopolih, ki uničijo zasebno industrijo. Država mora prepustiti zasebniku svobodo, ako to ni v škodo celoti. Kadar bi pa bila v škodo celoti, takrat ima gotovo država pravico, da poseže vmes. Misliti pa ne sme samo prava finančna uprava na sedanjost, marveč tudi na bodočnost. Prava finančna uprava mora tudi gledati na to, da prisili ljudi za potrebne stvari. Mora tudi včasih pritisniti. Govornik navaja kot zgled socialno zavarovanje, zavarovanje proti ognju itd. Dolžnost finančne vede je: 1. da vsak ohrani, kar ima; 2. da dobi dohodke. Iskati mora ravnotežja med dohodki in izdatki. Govornik nato izvaja razlike med gospodarstvom zasebnika in javnosti. Zasebnik dela za svojo osebo korist, javna uprava pa mora misliti na splošni blagor. Zasebnik ima pridobiten namen, država ga ne more imeti. Družba dobiva svoja sredstva iz lastnega premoženja. Lastno premoženje pa ne zadostuje. Glavni vir dohodkov državi je davek, na katerem bazira državno gospodarstvo. Da se dobe dohodki, se mora sestaviti proračun, ki je potreba rednega gospodarstva vsake družbe. Edino parlament ima pravico dovoliti vladi pravico, da ji dovoli proračun. Govornik primerja proračunsko razpravo v našem parlamentu z ono v angleški zbornici, kjer so proračunske razprave le kratke. Proračun mora biti natančen in napravljen za kratko dobo. Izvršuje pa le svoj namen, ako se more vlada in pa deželni odbor natančno ravnati po njem. Določene morajo biti posamezne postavke. Govornik naglašja, da se nagibljejo evropske države čimdaljebolj k načelu, da si prilaste stvari, ki so potrebne v javni blagor. Govornik omenja, da poizkušajo države spraviti pod šč zavarovanje. Omenja našo poštno hranilnico, kakor tudi zalaganje šolskih knjig. Omenja tudi loterije, ki naj bi se

odpravile. Govornik končno stavlja vprašanje, ali so sposobne javne družbe pečati se s podjetnimi stvarmi. Govornik sodi, da so sposobne pri enostavnih podjetjih, kakor pri občinah n. pr. elektrarne. Zgled za moderno občinsko upravo je Dunaj. Vsega seveda ne morejo izpolniti občine. Občine naj skrbijo, da se nepremišljeno skupne posesti ne razdele. Gozdno gospodarstvo je pri nas jako slabo. Dolžnost naših občinskih uprav je, da se gozdno gospodarstvo racionalno vrši. Politika naših občin mora meriti na to, da se oduštvu pri stavbiščih omeji. Dobro je, da dobi občina plinarne in elektrarne; zlasti pa z javnimi skladišči bi mogle občine lahko veliko koristiti. Govornik se peča nato z davki, ki niso sami sebi namen, marveč so za to tu, da se pokrije primanjkljaj, ki se drugod ne dobi. Plačati ga mora vsak državljan. Nato govori o direktnem in indirektnem davku. Naši direktni davki so: zemljiški davek in razni prometni ter pridobinski davki. Indirektni davki so večinoma konsumni davki. Davek je v svojem bistvu potrebno zlo. Neka davčna pravičnost se dá doseči. Cela svetovna zgodovina je polna problema, kdo naj plačuje davke. Povzročilo je vprašanje, kdo bo plačal davke, že revolucije. Po splošni in enaki volilni pravici se bo čimdaljebolj pojavljala tendenca, prevaliti plačevanje davka na bogatejše sloje. Pritiskati davčni vijak se ne sme del in bolj, kakor da se doseže ravnotežje. Ni pravi način pobiranja davka pri užitinskem zakupu glede na vino, mošt, meso. Država dá zato užitino v zakup. Danes so dobili v roke zasebni podjetniki. Država je potem dopustila, da so se lahko gostilničarji odkupili. Zanimivo je, kako so poskočili deželi dohodki ob pobiranju deželnih doklad. Govori nato o progresivnem davku, kateremu se pač upirajo imovitejši stanovi, dasi je progresivni davek teoretično najbolj pravičen. Davčna politika mora skrbeti za malo posestvo in ga varovati. Naša tendenca gre, da se zadene velika industrija, varuje pa mali kmet in mali obrtnik. Kar se tiče deželnih financ v Avstriji, ne stoji na lastnih nogah. Imetje vsake dežele obstoji v njenih zakladih. Dežele smejo nabirati naklade na državne davke. Kranjska dežela ima 40% naklado na direktne davke. Razne dežele imajo tudi svoje denarne zavode. V tem oziru je bila Kranjska doz-daj nedolžna. Govornik govori nato o melioracijah. Zahteva enotne cestne doklade. Naše občine se morajo postaviti na višje stališče. Znati bo moralo, zakaj davke plačuje. Nivo bo potem boljši. (Živalno pritrdjevanje.)

Umetnost v izobraževalnih družtvih.

(Poroča dr. Cepuder.)

Krasota narave, posebno krasota naše slovenske domovine, že sama po sebi goji v našem narodu čut za umetnost. Smisel za te krasote gojiti bodi naloga izobraževalnih društev.

Umetnost naj se pa goji z namenom, da se v članih samih vzbujajo veselje nad stvarjo samo, in veselje do proizvodnje. Zato se v društvih največ doseže s predstavami, ki morajo postati redno sredstvo pri dosegu glavnega namena. Igre morajo imeti dramatično vrednost, prizori morajo biti izraziti, in posebno posamezni važni prizori se morajo pri predstavljanju izrazito podajati. Vloge naj bodo v mladih izobraževalnih društvih samomoške ali pa samoženske. Pri igrah z mešanimi vlogami pa moramo gledati, da imajo primerno vodilno idejo, n. pr. Divji lovec.

Teoretična predavanja o umetnosti naj postanejo redna v izobraževalnih društvih. Samo teorija brez slik ne pomeni nič. Slike, fotografije ali reprodukcije, morajo biti v resnici dobre, umetniške. Predavajo naj strokovnjaki. Voditelji naj praktično izvajajo to, kar so člani pri predstavah slišali, zlasti z ozirom na stavbe hiš, red v naših vaseh, okras stanovanj itd.

Ustanovni občni zbor

društva slovenskih trgovskih potnikov v Ljubljani.

Na velikonočno nedeljo se je vršil v hotelu »Ilirija« ustanovni občni zbor novega društva, ki utegne postati velikega pomena za slovenske trgovske potnike in za slovensko trgovstvo sploh. V lepem številu došle tovariše je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora Alojzij Vidic, ki je narisal skoro triletno zgodovino pripravljalnih del, ki so končno dovela do ustanovitve društva. Povdarjal je važnost društva v stanovskem in narodnem oziru. Ustanovitelj društva so si namreč stavili nalogo, da bodo naše trgovce ščitili pred brezobzirnimi tujerodnimi, dostikrat ne posebno čednimi spekulantmi. Z odločno narodnim nastopanjem hočejo utrjati v naših trgovcih narodno zavest, da si

bodo prepovedali obisk židovskih potnikov, ki se zdaj hvalijo: »Der windische Krämer ist froh, wenn man mit ihm deutsch sprechen will.« Kedar se razmere zlasti po kmetih v tem oziru zboljšajo, bo tudi lepo število slovenskih potnikov dobilo dobrih služb. Predsednik je svoja zanimiva izvajanja zaključil z besedami: V združitvi je moč! Navzoči so govorniku živalno pritrdjevali.

Član pripravljalnega odbora Domicelj poroča na to o številu dosedaj prijavljenih društvenikov: 18 rednih in 7 podpornih. Z ozirom na razmeroma majhno število slovenskih potnikov — vseh skupaj je približno 50 — je to že lep začetek. Govornik povdarja veliko važnost informacijskega registra.

Prebero in odobre se društvena pravila. Društvo bo varovalo stanovsko čast in pospeševalo stanovske koristi, posredovalo bo svojim rednim članom službe, skrbelo za brezplačno pravno zastopstvo, za prometne ugodnosti, podpiralo onemogle članove ter njih vdove in sirote. Pravice društveniki ne zgube, tudi če spremeni stan, se n. pr. samostojno etablirajo, — dokler plačujejo društvu, ki je zasedaj ustanovljena na skupnih 26 kron. Upisnine je pet kron.

Med zborovanjem je naraslo število rednih članov, ki so podpisali prijave, na 30. V odbor so izvoljeni sledeči gospodje: predsednik Vidic, prvi podpredsednik Dolničar, drugi Pleterski, blagajnik Armič, namestnik Šelovin, tajnik Domicelj, namestnik Sever Rih., odborniki: Remic, Valant, Tršan, Kovač in Fantini, računsko preglednika Veber in Rojnik.

Štajerske novice.

Š Na volilnem shodu Narodne stranke v Slovenjem Gradcu je bila s kakimi 15 glasovi sprejeta kandidatura dra. Božića za kmečko skupino. Shoda se je udeležilo 60 oseb, med temi precej udov kmečke zveze, nekaj malih uradnikov, visokošolcev, ženskih in otrok. Dr. Koderman je napadal duhovščino, nadučitelj Šalomon mu je »živio« klical in neki uradnik mu je pomagal. V imenu Marenberžanov je priporočal kandidaturu dr. Božićevo g. Mravlak. Državni poslanec Ježovnik je priporočal volitev po prepričanju in ni hvalil nobene stranke. Shod bi se bil mirno vršil, če bi dr. Koderman ne bil tako razdražen. Ne vemo, kaj ga je tako ujezilo, da je strašno vpil s svojim hripavim glasom.

+ Kandidati »Kmečke zveze« za štajerski deželni zbor so: Za splošno skupino Maribor dr. Korošec, za splošno skupino Celje Pišek, za kmečko skupino Celje dr. Benkovič in Terglav, za kmečko skupino Rogatec-Šmarje kmet Vrečko iz Ponikve, za kmečko skupino Šoštanj-Marenberg prof. dr. Vrstovšek. Protikandidat proti Pišku je nadučitelj Brinar iz Gotovelj, v kmečki skupini Celje dr. Karba in potovalni učitelj Goričar, za kmečko skupino Šoštanj koncipient Božić. Zaupni shod volivcev »Kmečke zveze« v Brežicah je postavil za kandidata v brežiškem okraju dr. Jankoviča, liberalci pa kandidirajo ekonomu Maluša z Bizeljskega. Včerašnji shod na Vidmu se je sijajno obnesel. Govorili so Benkovič, Jankovič in Pišek.

Š »Svoji k svojim« in celjsko sodišče. Pred tedni so v Celju v »Narodnem domu« predstavljali »Martina Krpana«. Na gledaliških listih so bili tudi inserati slovenskih trgovcev ob robu pa poziv »Svoji k svojim«. Radi tega so bili obsojeni Anton Černe na 20 K, Rafael Salmič, Franc Stiglič, Rudolf Stermecki, Eliza Sah in Jožef Buršik na 5 K globe. Vzklicno sodišče je to sodbo potrdilo.

Onevne novice.

+ Krinko dol! »Slovenska dijaška zveza« objavlja oklic, v katerem pred očuje tistim nemškimi krščanskim socialcem, ki se za »Südmarmko« ogrevajo — kakor n. pr. gospod Prohazka — kako »Südmarmka« dela. V Št. Ilju je »Südmarmka« dozdaj nakupila 400—500 johov posestva, za joh je dala 800 do 2400 kron. Na to zemljo je naselila izključno le protestante iz rajha, nikoli Avstrija ali katoliškega Nemca. Dozdaj je naselila že 150 protestantov. Pastor Mahnert dela v Št. Ilju protikatoliško propagando, odpadlo je že več katoličanov. In za tako društvo se toliko nemških katoličanov navdušuje! Kako malo zmisla za pravičnost ima mnogo nemških krščanskih socialcev, pa dokazuje tudi to, da Slovenci v Gradcu že toliko let moledujejo za slovensko službo božjo, pa je ne dobe in jo v doglednem času tudi ne bodo. Rajši vidijo odločivni krogi, da se na tisoče slovenskih delavcev v Gradcu razkristijani v vrstah socialne demokracije! Le slovenske službe božje

ne, da ne razburimo nacionalcev in ne omadežujemo svojega Nemštva — tako mislijo na graškem ordinariatu in v krščansko-socialnih krogih.

Poklon liberalcev notarju Plantanu. Poročali smo, da je odstopil kot deželni poslanec liberalni notar Plantan. Mi smo o njegovem odstopu suho poročali. Veleznimivo pa je, da sta o Plantanovem odstopu objavila »Notranjec« in »Gorenjec« 10. t. m. sledečo dobesedno enako glasečo se notico: »Deželni poslanec Ivan Plantan je odločil svoj mandat, ker iz raznih razlogov ni bil priljubljen v lastni stranki.« Poklon je tak, da se še mi nismo nikdar tako poklonili notarju Plantanu, kakor sta to storila »Notranjec« in »Gorenjec«. Pričakujemo še, da objavita »Notranjec« in »Gorenjec« tudi razloge, radi katerih ni bil Plantan priljubljen v narodno-napredni stranki.

Načrti liberalcev na Notranjskem. »Notranjec« objavlja uvodnik, v katerem se peča z volitvami v vipavskem in idrijskem sodnem okraju. Da so ob tej priliki napadali tudi dež. posl. Perhavca, je pri liberalcih umevno samoobsebi. Pišejo, da je naš poslanec lahko hvalježen pomirjenemu tonu naprednega časopisja, »da ni posvetilo v njega znano preteklost, ki bi ga volivcem v intimno luč postavila«. Zakaj da tega niso liberalci storili, znamo, ker o našem poslancu Perhavcu ničesar slabega ne znajo. Pač pa nas zanima, kako stoka »Notranjec«, ker liberalci nimajo podrobne politične organizacije v idrijskem in vipavskem sodnem okraju. Zlasti na Vipavce je »Notranjec« hud. Pravi v prikriti besedi, da ne poznajo discipline, da so malenkostno obzirni, popustljivi in zavedeni; Vipavci naj se zahvalijo »Notranjcu«, ki se jih upa tako psovati. Končno napoveduje »Notranjec«, »da naj bi zdaj naprednjaki pristopili na ustanovitev političnih organizacij in sicer za vipavski sodni okraj in za kmečke občine idrijskega sodnega okraja. Osobito opozarja na Godoviče, Spodnjo Idrijo, Jelični vrh in na Žire. »Notranjec« upa, da v tem znamenju bo preporod obeh sodnih okrajev za liberalce mogoč in zagotovljen. Ob tej priliki opozarjamo somišljenike S. L. S. naj pazijo na liberalne spletke!

»Tradicionalni praznik naravnega procesa« imenuje »Narod« v svoji velikonočni številki vstajenje Kristusovo in pristavlja komentar, v katerem slika Gospoda kot nekako mitološko podobo kakor je poganski Balder ali Mitra ali Ammon-Rha, njegovo vstajenje pa kot simbolizacijo spomladnega vzbujanja zemlje. Mi bi se za te čenče, ki jih »Narod« vsako leto pogreva, ne zmenili, ako ne bi bili liberalci letos v Litiji in Cerknici javno slovesno proglasili, da so verni kristjani...

Velik mladeniški shod se vrši na belo nedeljo v Št. Jurju pri Kranju. Vspored mu je sledi: ob 10. uri dopoldne sv. maša s pridigo, popoldne po službi božji shod, na katerem govore: Dr. L. Lenard, J. Podlesnik, Fr. Terseglav, V. Jeločnik. Shod je namenjen zlasti za mladeniče kranjskega dekanata. Dobro došel pa je vsak prijatelj naše mladine. Shod priredi Zveza telovadnih odsekov »Orel« in se ga bo udeležilo več bližnjih odsekov. Telovadci pridejo v uniformah.

— Domžalski dogodki. Domžalski Oberwalder, ki je ustrelil Slovenca Jeraba, je bil o Veliki noči izpuščen iz preiskovalnega zapor. Skoro istočasno kot se je doigralo krvavo dejanje med Oberwalderjem in Jerebom, je v Domžalah v nekem malenkostnem prepiru nekoliko opraskal Slovenec Habjan nekega pekovskega vajenca. Ta poškodba je bila tako silna, da je pekovski vajenec že drugi dan hodil okoli in dejal: »Habjan naj kar pride k meni, en liter ga bova spila pa bo dobro.« Z ozirom na to in ker Habjan ni nikogar usmrtil, je posredoval župan, naj bi Habjan ostal do obravnave prost. Županovo posredovanje ni imelo nobenega uspeha. Habjana so o velikonočnih praznikih orožniki vkleknjenega peljali v zapor.

— Vzgoja zanemarijene mladine. Nedavno se je vršilo na Dunaju zborovanje, na katerem se je razpravljalo vprašanje o vzgoji zapuščene mladine. Na tem shodu je inženir Meixner sprožil vprašanje, naj bi se za zanemarijene fante priredila šolska ladja, na kateri bi se učili mornarstva. Tako vzgojevališče na morju imajo že po drugih državah, n. pr. v Italiji. Uspehi pa so različni z ozirom na rojstvene kraje gojencev. Za mornarja je večinoma le tak mladenič, ki je rojen blizu morja, ki je morje gledal od prvih dni. Hribovci niso za pomorsko službo. Zato bi bilo prav, da bi se taka šolska ladja ustanovila samo za primorske dežele. To bi bilo pa želeti tudi iz narodnih ozirov, da se nam ljudstvo ne ukuži s posebnimi germanskimi hudodelstvi, plovstvo pa ne infiltrira z nemškimi pomorščaki.

— Nemška banka v Trstu. Centralna banka nemških hranilnic otvori v drugi polovici tega leta v Trstu svojo podružnico. V ta namen je že kupila svojo hišo

Podružnice:
Praga s menjalnicami: Graben 15, Mala strana, Mest. nica 17, Baden, Brno, Ceska Lipa, Ceska Kamenice, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pilsen, Zvitava in Liberec.
Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), 14. Lön-
gengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder-
strasse 152, IX. Riesenstrasse 52, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger
Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 82.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
DUNAJ, I., Wollzeile 1.
Ak. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši
:: nakup in prodaja ::
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.
:: Zamenjava in eskomptiranje ::
izfrenanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

* **Letošnje šmarnice.** Že so se začela kazati znamenja, da se nam kmalu povrne ljuba pomlad; čimdalje bolj se nam bliža »Krasni majnik«. Treba torej že misliti na to, da si pravočasno oskrbimo primerne »šmarnice«. Slovenci imamo sicer že veliko zbirko šmarnic, že kar neko šmar-
niško literaturo. Vendar si želimo vsako leto še novih šmarnic. Naša marljiva »Ka-
toliška Bukvarna« nam jih je že preskr-
bela za letošnji majnik. Naslov jim je:
»Marija Devica najmodrejša«. Zbral in uredil Andrej Šimenec. Cena ve-
zane knjige 2 K 40 h. Nazivljanje »Devica
najmodrejša« je opravičeno po vsebini. Za
vsak dan nam namreč knjiga podaja štiri
reči: 1. En oddelek iz Marijinega življen-
ja, v kolikor se more posneti iz svetega
pisma in iz ustnega izročila. Že v tem od-
delku se vpletajo nekateri nauki. 2. Pose-
bej pa se vsak dan iz dotične epizode Ma-
rijinega življenja opisujejo primerni nauki
za življenje pod zaglavjem »Nauk«. 3. Za
vsak dan je pridejan še nauku primeren
»zgod« in štiri krajše ali daljše molitve v
čast Matere božje. Za javno berilo so le-
tošnje šmarnice tudi zato primerne, ker
duhovnik kaj lahko izpušča, ako se mu zdi
za njegove poslušavce kakšna reč manj
primerna, umestna ali potrebna, ali pa tudi
prideva, ako to posebej zahtevajo okoli-
ščine njegovih poslušavcev. Da je knjiga
res priporočljiva, jamči že ime pisatelja,
ki je že poznan kot večletni marljiv in pri-
ljubljen sodrudič »Duhovnega pastirja«. Ta
priročna in lično vezana knjiga se lah-
ko porabi kot molitvenik, ker obsega ob
koncu tudi mašne in druge najpotrebnejše
molitve. Dobi se v »Katoliški Buk-
varni« v Ljubljani in velja 2 K 40 h.
* »Za križ in svobodo«, je naslov no-
vemu, izvirnemu igrokazu, ki izide te dni
v založništvu »Katoliške Bukvarne«. Igro-
kaz je namenjen našim društvom in je
njega dejanje povzeto iz novodobnega
društvenega življenja. Na eni
strani navdušeni mladeniči društveniki,
na drugi pa nasprotniki krščanskega dru-
štva — svobodomislec, ki rujejo proti
društvu, hočejo isto razbiti in zapeljujejo

poštene društvene člane s frazami o svo-
bodi v svoje zanjke. Predavanja prire-
jajo, hujskajo in demonstrirajo, samo da
bi razbili lepo se razvijajoče društvo v
fari. Sokoiska društva ustanavljajo, va-
bijo predavatelje iz mesta itd. Toda vsi
njih načrti se izjalove vsled značajnosti
zavednih mladeničev in mož-društveni-
kov. A eden postane njih žrtev, Martin,
odbornik društva, ta pade njim v zanjko.
Potom zahrbtnih intrig se jim posreči na-
praviti razpor med vnetim društvenim
tajnikom Štefanom in pa Martinom, ki za-
lezuje Štefanovo nevesto in napade z no-
žem dan pred poroko Štefana, »ker ma-
ščevanje je sladko«, tako so mu veleli
njegovi pristaši. Toda tudi Martin spre-
gleda njih prekanjenost, prepozno sicer,
vendar še pravočasno, da ne propade po-
polnoma. Ves skesan se vrne iz zapora do-
mov, prosi prizadete odpuščanja in pri-
poveduje s kakšnimi umazanimi sredstvi
so ga »svobodomislec« pridobili zase.

To je kratka snov igrokaza, ki vse-
buje zanimive dialoge in ima mnogo ži-
vahnega dejanja v sebi.

Brezdvomno bo igrokaz dobro došel
zlasti onim našim društvom, v katerih se
v zadnjem času tako lepo razvija mlade-
niško gibanje.

»Za križ in svobodo« naj postane
programni igrokaz za vsa naša izobraže-
valna mladeniška in dekliška društva!

SOMIŠLJENIKI! SOMIŠLJENICE!
Zahtevajte v vseh prodajalnicah in
tobakarnah vžigalce »Slovenske krščan-
ske socialne zveze«. »V korist obmejnem
Slovenem!« Kupujte te naše vžigalce!

Se nekaj
vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav
dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150,
600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000
odda po primerni ceni tvrdka M. Rosner
in drug, veležganjarna sadja, Ljubljana,
poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156—9

A. LUKIČ
Pred škofijo šte. 19

Priporoča svojo veliko, popolnoma svežo
najmodernejšo konfekcijo oblek
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

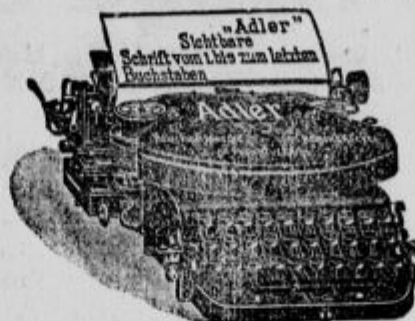
Za slabokrvne in prebolele!
je najboljša pijača

Pristni marsala v steklenicah 7/10 litra K 1.50.

Direktni uvoz. Direktni uvoz.
najfinejše vino WERMOUTH v steklenicah 7/10 litra po K 1.—

in druga razna najfinejša vina v steklenicah priporoča

FRAN CASCIO, Ljubljana, v Šelenburgovih ulicah št. 6.

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.
Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Pozor kolesarji!

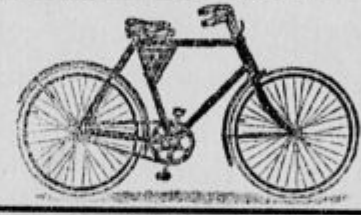
Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:
„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—
„Curier“ kolesa „ 115.—
Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši
šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)
Za prekuovalce ista cena, kakor v tovarni!
Ker prodajam brez potnikov, valed tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077 66-1

trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško
priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje mrličev po jako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri
FRANC VIDALI-JU
Prešernove ulice, Ljubljana.

: JOSIP TURK :
lastnik prvega slovenskega
pogrebne zavoda

Podružnice
Spljet, Celovec
 - In Trst -
 - Delniška glavica -
 - K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
 koč račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec
 - In Trst -
 - Rezervni fond -
 - K 300.000.

Prodajalka

išče službe na deželi.

Ponudbe pod „Delo“ 1024 3-1
 na upravništvo „Slovenca“.

Dobro iz- ključavničarskega
 urjenega pomočnika sprejme takoj
 J. Preželj vodovodni instalater in
 ključav. v Rudolfovem. 1002-1

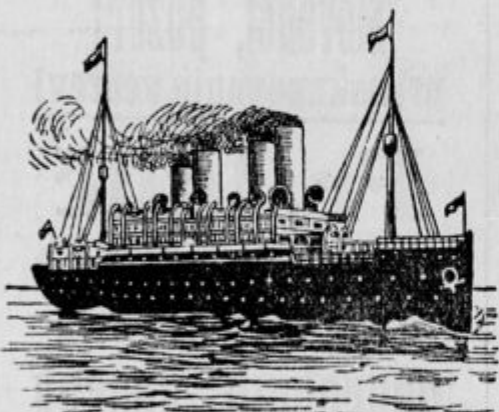
Išče se kompanjon

za žgalnico opeke, katera je blizu Ljubljane,
 oddaljena nekoliko od kolodvora. Zemlje
 je dovolj in prav dobra. Naslov pove uprava.

Hiša z dvema sobama, vežo,
 kletjo, hlevom, drvar-
 nico, šupo, vrtom in
 zelnikom se prodaja
 iz proste roke v
 Spodnji Zadobrovi šte. 37.

Trgovski pomočnik,

izučen na deželi, se sprejme v večjo
 trgovino z mešanim blagom na deželi.
 Vojaščine prosti imajo prednost, Po-
 jasnila daje uprava „Slovenca“, 921 5-1

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke
 c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega
 zastopnika 1619 3)

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi
 parniki velikani:

Kaiserin Auguste Victoria	nosi	25.000 ton
Amerika		24.000
President Lincoln		20.000
President Grant		20.000

Vožnja Ljubljana-Hamburg traja
 z na novo uvedenimi direktnimi voznimi
 kartami, brez vsake menjave, okroglo samo
 1 1/2 dneva ter ima potnik pravico porabe
 brzovlakov po celi črti od avstrijske meje
 (Eger) naprej.

Prodaja iz konkurza.

Iz konkurzne mase **Josip Ureka v Kostanjevici** se prodaja trgovinska
 zaloga v inventurni vrednosti **6168 K 60 h** (fakturna vrednost okroglo 10.700 K),
 obstoječa iz

manufakturnega, galanterijskega in spicerijskega blaga.

Ponudbe, ki naj zlasti vsebujejo ponudeni kupninski znesek v številkah (ne pa
 v % glede na inventurno vrednost), naj se izroče konkurznemu upravitelju g. **Rado**
Jerebu, notarskemu substitutu v Kostanjevici najkasneje do

16. aprila t. l. dopoldne ob 3/4 11 uri.

Vsak ponudnik mora ob izročitvi ponudbe položiti vadij 100% inventurne vred-
 nosti t. j. 616 K 86 h v roke konkurznega upravitelja.

Ponudbe se odpro 16. aprila t. l. ob 11. dopoldne v notarski pisarni v Kosta-
 njevici, koder naj se snidejo vsi ponudniki v svrhu ponudbe event. višjih ponudkov,
 katerih sprejem si upravništvo konkurzne mase pridrži, kakor tudi pravice eventualno
 vse ponudke zavrniti. Ponudnik, čigar ponudba se sprejme, mora celo skupilo, odra-
 čunši vadij takoj izplačati v roke konkurznega upravitelja in blagovno zalogo prevzeti
 tekom dveh dni.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri konkurznem upravitelju Rado Jerebu in
 pri c. kr. okrajnem sodišču v Kostanjevici. Zaloga se na vsakokratno zahtevo izkaže po
 konkurznem upravitelju.

Za popolnost zaloge ter inventurnega zapisnika ter za kakovost blaga ne pre-
 vzame konkurzna masa nikake odgovornosti. 1022 3-1

Rado Jereb, konkurzni upravitelj.

RAZGLAS.

V smislu § 43. pravil „Mestne hranilnice ljubljanske“ na-
 znanja podpisano ravnateljstvo, da je c. kr. deželna vlada za
 Kranjsko v Ljubljani z razpisom z dne 4. aprila, št. 7600
 odobrila k točki 9. § 25, tičočega se porabe hranilničnih za-
 kladov, dodatno določbo, da sme „Mestna hranilnica ljubljanska“
 ta denarna sredstva obrestonosno posojati tudi kreditnemu
 društvu, ki ga hranilnica ustanovi na podlagi sklepa občin-
 skega sveta mesta Ljubljane z dne 17. novembra 1908, in
 sicer po dotičnih določenih državno odobrenih pravil.

Dalje naznanja ravnateljstvo, da je deželna vlada
 odobrila pravila za

kreditno društvo

„Mestne hranilnice ljubljanske“

Po določbi § 3. teh pravil se kreditno društvo sestavi, ko
 upravni odbor imenovane hranilnice sprejme prvih 20 članov.

Pristop k društvu je prijavit pismeno. Kdor torej
 želi društvu pristopiti kot njega član, naj se ustno ali pis-
 menoma obrne na „Mestno hranilnico ljubljansko“, kjer dobi
 vsa zahtevana pojasnila, društvena pravila in tiskovino za
 prijavo pristopa.

Ravnateljstvo „Mestne hranilnice ljubljanske“.

Krasno

pomladansko zalogo
 modnega blaga za
 gospode in dame
 :: priporočna ::

Engelbert Škušek

Ljubljana, Mestni trg 19

Prodaja se 60 do 70 komadov 6 letnih 1010 3-1

divjih kostanjevih
dreves pri graščini v Predvoru
 p. Topalič, Gorenjsko.

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za **kadilce.**

3265 Glavna zaloga: (11)
 Lekarna **Ub. pl. Trnkoczy** v Ljubljani.

Veliko zalogo absolutno zamenjenega
pristnega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordi-
 narijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom
 za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo**
v Vipavi. — Izborna kvaliteta: letošnje
 belo mašno vino od 30—40 K. Sorti-
 rano vino rizling, beli burgundec, silvanec
 in zelen od 40—55 K, črni „Karminet“ po
 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdov-
 ščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja;
 na debelo po dogovoru ceneje. — Stara
 desertna vina v buteljkah po 1 do 120 K,
 vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po
 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod
 nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadruge in večje množine izjemne
 cene. — Za obilne naročbe se priporoča
Kmetijsko društvo v Vipavi.

Imate
 ozeblino, kurja oče-
 sa in trdo kožo?
Trpite
 na potenju nog ali
 zoprnem duhu?
 Ena kopel za noge s
Chiragrinom

Vas takoj oprosti. 1 zavoj za dve kopeli 30 vin.
 Dobi se v lekarni Trnkoczy, drogerijah Kanc, Ber-
 jak & Šober ali v boljših prodajalnah ali pa narav-
 nosti z drogerije v Gradecu, Sackstrasse 3.
 K 423 20-3

Zaradi ogromne zaloge

deklice, dečke in otroke pro-
 dajam že pričetkom sezone 1909

tudi pod lastno ceno!

Na zahtevo pošiljam na deželo izbero tudi brez povzetja. — Naročila po
 meri za dame in gospode bodo najhitrejša in najfinejša na Dunaju izvršena.

sveže, najmodernejše spo-
 mladanske in poletne kon-
 fekcije za dame, gospode,

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

na korzu, in sicer nasproti podružnice »Ljubljanske kreditne banke«.

— **Nov hrvatski in srbski list v Trstu.** V Trstu je izšel nov list »Sloga« kot glasilo tržaških Hrvatov in Srbov. List bode izhajal po enkrat na teden.

— **Člani hrvatskega deželnega gledališča iz Zagreba** pridejo začetkom junija v Trst, kjer prirede v »Narodnem domu« ciklus izbranih predstav. Ensemble je sestavljen iz gg.: Ružička, Strozzi, Savić pl. Šram, Mihičič, Dimitrijevič, Mavra Bach, Sanvau pl. Raškovič, Berkovič, Fijan (intendant), Grund, Borštnik, Stefanac, Barbarič, Raškovič, Sotošek, Bajučič, Toplak, Grünhut in Markovič.

— **Š Zrtev alkohola.** Danes zjutraj okrog 7. ure so v študi pri Žušmovi brvi potegnili iz vode M. Košak okrog 70 let staro posest. v Zgornjih Domžalah 9. Sinoči je šla iz gostilne domov. Pot jo je peljala ob vodi, nakar se je prekucnila v vodo. Nobenega ni bilo, da bi ji pomagal iz vode. Voda jo je nesla več kakor en kilometer daleč. Pri Lisjakovem mlinu je šla skozi rake na šumu in je tam skoro gotovo dobila rano, katero ima na glavi.

— **Liberalno gibanje na Gorškem.** Liberalci na Gorškem so ustanovili »Naredno politično društvo za cerkljanski okraj«. Pozor!

— **V Kropi je umrl** na velikonočno nedeljo zvečer, g. Karel Pibrovac. Bil je veliko let predsednik krajnega šol. sveta, zadnje leta krajni šolski nadzornik, bil je priden nabiralec rudnin in kamnov in ena njegovih zbirk se nahaja v deželnem muzeju. Bil je tudi več homeopat in je s tem ljudem veliko pomagal. Z njim je umrl v Kropi zadnji izobraženec iz stare šole. Naj počiva v miru.

— **Grof Badeni**, bivši avstrijski ministrski predsednik, je v Lvovu nevarno bolan.

— **Avtomobilni izleti iz Opatije v Postojno** se bodo posredovanjem »Riviera akcijske družbe« vršili vsak teden dva — oz. trikrat. Taki izleti se bodo vršili tudi v Planino, k cerkniškemu jezeru, v Predjamo itd. Vsak tak eleganten avtomobil ima prostora za 11 oseb. Prvi izletniki z dvema avtomobiloma so bili v Postojni včeraj.

— **Umrl** je v Kranju hišni posestnik Matevž Čadež.

— **Plemenita oporoka.** Za češko »Matico školsko« je zapustila gospa Terezi Milnerova iz Veskova pri Znojmu 25.000 K. Kdo bo prvi, ki bo za narodno obrambno delo zapustil vsaj približno tako svoto »Slovenski krščanskosocialni zvezi?«

— **Trgovinski minister**, dr. Weiskirchner, je dospel v Mati Lošinj.

— **II. mednarodno avtomobilsko razstavo** so otvorili 11. t. m. v Pragi. Otvorili so jo s »Slava«-klici na cesarja.

— **Vič-Glince.** V krasnem spomladanskem jutru in v najlepšem redu vršila se je pri nas v nedeljo procesija v proslavo vstalega Zveličarja. Vbrani zvonovi s krasnim poterkavanjem in lepoštevilni dobro izvežbani pevski zbor so v naših srcih budili sveto navdušenje do Jezusa, katerega smo spremljali v dolgi procesiji, katere so se tudi moški v prav častnem številu udeležili. Gledalje »veličatno procesijo«, nas je ljubko presenetil skupni nastop naših brhkih »orlov«, ki so v lepi uniformi korakali pred sv. R. T. in tako javno pokazali svojo vdanost do milega Zveličarja, prijatelja mladine. Pa ne samo pri procesiji, ampak že v petek popoldne in v soboto so iz latnega nagiba Jezusu v sv. R. T. skazali dostojno čast s tem, da so po dva in dva po vrsti v uniformah tvorili v cerkvi častno stražo pri božjem grobu. Pri vseh dobro in verno mislečih župljanih so si s tem neustrašenim in odločnim nastopom pridobili mnogo na zaupanju in spoštovanju. Premagalec smrti, greha in vsega hudega, mili Zveličar, naj jim povrne to ljubezen in gorečnost s tem, da jim bo dodelil jeklene stanovitnosti in odločnosti v dobrem, da bodo šli i v bodoče neprestrašeno po začetni poti do ciljev, ki jim jih kaže sv. vera in edino prava katoliška mladeniška organizacija, da se bodo kot »ponosni orli« v čednostnem življenju dvigali vedno više in više do prave časne in večne sreče, preziraje odločno, kar je nizkotelega, nevarnega in nečastnega za slovenskega mladeniča.

— **Rezervisti se vračajo.** Ob Veliki noči so pričeli pri vseh zbiorih odpuščati rezerviste, ki so bili namenjeni nadomestiti močnejše izgube na jugovzhodu. Med njimi je mnogo takih, ki bodo iskali službe in dela, ker je njih prejšnje mesto zasedeno. Društvo »srebrnega križa« na Dunaju si je stavilo hvalevredno nalogo, da bo take rezerviste gmotno podpiralo in jim preskrbovalo službe. Kdor potrebuje delavca ali uslužbenca, naj to naznani svojem okrajnemu glavarstvu oziroma županstvu ali pa neposredno tajništvu društva na Dunaju, I. okraj, Stubenring 8, kjer sprejemajo tudi darove.

— **Zastrupljenje s zaležanim zdravilom.** V mestu Bart na Oldenburškem je dala neka delavka svojim prehlajenim trem otrokom neko zaležano zdravilo. Zdravilo

je bilo pokvarjeno. Otroci so se zastrupili in umrli.

— **Dekle kot hlapec.** V Radautzu so spoznali v hlapcu Jresčuku — dekle. Policija ji je ukazala, da je morala zopet obleči krilo. Dekle je zaman prosilo, da bi smelo nositi moško obleko, ker da drugače ne more dobiti zaslužka.

— **Dijamantno sv. mašo** je na velikonočno nedeljo obhajal v Cresu (Istra) frančiškan p. Fran Dobrovič. Jubilar ima največ zaslug, da se je frančiškanski red v Istri in Dalmaciji osvobodil italijanskega upliva in da se je za imenovani deželi ustanovila posebna provinca pod hrvatskim vodstvom.

— **Cepilni tečaj za vinogradnike.** V torek, dne 20. m. ob 9. uri zjutraj priredi c. kr. vinarski nadzornik za Kranjsko, g. Boh. Skalicky, pri državni osrednji trtnici v Brslinu pri Rudolfovem tečaju za suho cepljenje in kaljenje (stratificiranje) ameriških trt (ključev). Ker je ta način cepjenja zelo jednostaven in si z njim lahko vsak z majhnimi stroški sam pridelava potrebne cepljene trte za nasaditev novih vinogradov, bilo bi želeli, da se naši vinogradniki tega tečaja v obilnem številu vdeležijo in da se ta način cepjenja pri nas tako vdomači kakor n. pr. na Niževavstrijskem, kjer pride-lajo mali posestniki na stotisoče cepljenk na leto, medtem ko jih pa pri nas kmetje kupujejo!

— **Za razširjenje pokopališča na Viču** bo lokalna obravnava 20. t. m.

— **Srebrni križec za zasluge** je dobil povodom svojega umirovljenja pisarniški oficijant J. M a k u c.

— **Za vzdrževanje gospodinske šole** v tukajšnjem »Marijanišču« je dobila kmetijska družba od ministrstva 2000 K podpore.

— **Avtomobil ubil dva konja.** Avtomobil (št. 307) je ubil dva konja, vprežena v kočijo, blizu Planine. Kdo je glavni krivec, sedaj ne moremo vedeti. Gotovo pa je, da se opaža prehitro dirkanje raznih avtomobilov skozi Planino.

— **Prihodnji semenj v Kandiji** bo v četrtek, 15. t. m. Obenem bo tržni dan za žito, perutnino, poljske pridelke in drugo vsakovrstno blago.

— **Samoumor majorja.** Na Reki se je ustrelil 45 let stari honvedski major Albert pl. Ghyczy iz Budimpešte. Bil je zavoljo bolezni na živcih na dopustu.

— **Glad v Hercegovini.** V Hercegovini je vsled dolge zime začelo pomanjkanje hrane. Vlada bo delila po revnih občinah zrnje.

— **Prosimo darov za društveni dom v Št. Ilju!**

KAZNJENIŠKI PUNT V KRAKOVU. Krakov, 13. aprila. V tukajšnji kaznilnici je povzročil neki Bilski, ki je umoril veliko gostilničarjev v Galiciji in Ruski Poljski, punt. Napadel je ječarja in ga poizkusil zadaviti, da bi se polastil njegove uniforme in zbežal. Bilskemu so se pridružili tudi drugi jetniki ter skupno hiteli proti gospodarskim poslopjem, da se ondi zabarikadirajo. Na ječarje so metali polena. Na to je neki ječar ustrelil in Bilskega zadel v glavo, da je na licu mesta obležal. Jetniki so se nato udali.

Ljubljanske novice.

— **lj Jutri k javnemu predavanju g. kanonika Sušnika.** Jutri točno ob pol 8 uri zvečer bo v veliki dvorani »Uniona« predaval o Lurdu in znamenitih dogodkih v Lurdu č. g. kanonik Jan. Sušnik. Vstopnina 10 vinarjev za osebo. Vstop vsakemu prost. Predavanje bodo pojasnjevale krasne skioptične slike.

— **lj Gg. podporne člane »Ljubljane«** opozarjamo, da se vrši prihodnjo nedeljo v veliki dvorani »Uniona« velezanimiv zabavni večer. **Prvikrat nastopi mešani zbor »Ljubljane«.** Vstopnina bo za podporne člane in njihove rodne prosta, nečlani plačajo vstopnine 1 K.

— **lj Velikonočni prazniki** so bili letos izredno lepi. Toplo je bilo tako, kakor še nikoli letos. In to so meščani dobro vedeli ceniti, ter jih je vsakdo izkoristil, kolikor je le mogel. Po cestah je ljudi kar mrgolelo, vlaki so bili vsi prenapolnjeni, in kamor si prišel, si videl le vesele obraze. Ljubljancani so poleteli na razne kraje. Dobil si jih v Bohinju, na Bledu, pri Sv. Joštu, Sv. Katarini, v Kranju, Kamniku itd. in tudi Šmarna gora je bila včeraj dobro obiskana. Pri večernih vlakih ni bilo skoraj družega kakor sami izletniki polnih rok spomladanskih cvetlic.

— **lj Velikonočne procesije** so se izvršile v najlepšem redu in ob veliki udeležbi. Pri šentjakobski procesiji je par dečkov poizkušalo žvižgati vojaški godbi, pa je policija hitro posegla vmes.

— **lj Procesija v deželni bolnišnici.** Prav lepo se je praznovalo Vstajenje Velikonočno soboto ob 3. uri popoldne v

deželni bolnišnici. Uprav ganljivo je bilo videti dolge vrste bolnikov, med njimi tudi otroci — z gorečimi svečami v rokah; v sprevedu usmiljene sestre, kar je dalo sprevedu posebne vrste sijaj. Duhovno opravilo je izvršil č. g. prior oo. lazaristev. Udeležili so se procesije deželni glavar g. pl. Šuklje z deželnim odbornikom g. dr. Peganom in ravnateljem deželnih uradov g. Zamido, dalje uradništvo bolnice z drugimi uslužbenci dežele. Navzočega je bilo tudi več zunanega občinstva, ki je občudovalo zlasti krasno električno razsvetljeno cerkvico.

— **lj Požar.** Včeraj popoldne je začelo nenadoma goreti v Koslerjevem gozdu nad šišenskim razgledom, kjer je vse polno odpadlega listja na tleh. V teku par minut se je ogenj razširil na površini krog 200 m², ki so ga pogasili v kratkem iz vseh sprehajališč tja prihiteli radovedneži. Pohvalno moramo pri tem omeniti stotnika tukajšnjega domobranskega pešpolka gospoda Dobnika, ki je, mimo prišedši in uvidevši nevarnost, takoj prevzel vodstvo rešilne akcije ter pripomogel na ta način, da ni zgorel včeraj ves šišenski gozd. Pivovarna Kosler pa je odposlala na lice mesta dva moža z »Minimaks«-aparati, ki so v resnici krasno funkcijonirali. Da ni bilo smotrenega vodstva gosp. stotnika Dobnika in da niso bili ti gasilni aparati takoj pri rokah, bila bi se lahko pripetila nepregledna nesreča. Ko je prišel oddelek spodnješišenske požarne breme z žandarmerijo na lice mesta, je bil ogenj že popolnoma vdušen. — Dobro bi bilo, da se odpadlo listje iz naših gozdov in sprehajališč odpravi, ako hočemo odpraviti to vedno nevarnost, da izgubi Ljubljana enkrat čez noč svoja najlepša izprehajališča.

— **lj Umrla** je soproga železniškega uslužbenca Ivanka Egg, stara 32 let.

— **lj G. Urban Zupanc ponesrečil.** Tukajšnjega trgovca g. Urbana Zupanca je včeraj prevrnil izvošček. G. Urban Zupanc si je pri padcu zlomil roko.

— **lj Roditeljski sestanek.** V četrtek, dne 15. aprila se bode vršil ob 6. uri zvečer v telovadnici c. kr. II. drž. gimnazije četrti roditeljski sestanek s predavanjem gospoda dr. D. Bleiweisa viteza Trsteniškega o domači higieni naše srednješolske mladine, h kateremu ravnateljstvo prav vljudno vabi častite starše, oziroma njih odgovorne namestnike in druge prijatelje mladine.

— **lj Seja družbe sv. Rafaela** — bode v četrtek, dne 15. aprila ob 6. uri zvečer — kakor običajno v uradništvu »Bogoljubu«. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, zato prosimo tem potom polnoštevilne udeležbe.

— **lj Katehetski sestanek** bo jutri v sredo ob petih popoldne, kakor je bilo že sporočeno.

— **lj Pouk v stenografiji** bo v S. K. S. Z. jutri, v sredo, 14. aprila.

— **lj 150 kron izgubil ali zažgal.** Minuli teden je v neki gostilni na Marije Terezije cesti nek podobar z dežele pogrešil 150 K, za katere se ni mogel prav nič spominjati, kam da bi jih bil dejal. Spomnil se je le toliko, da je vrgel denarnico v zakurjeno peč. Če je pa bil denar v nji ali ne, tega ni mogel vedeti. Pozneje je našla natakara na tleh bankovec za 50 kron ter mu ga dala, 100 kron pa je bržkone šlo z dimom v zrak.

— **lj Razstava planinskih slik** amaterjev »Slovenskega planinskega društva« se odprti dne 17. aprila pri obnem zboru osrednjega društva »Slov. plan. društva«. Že kakor dosedaj kaže, obeta nje udeležba veliko uspeha. Trajala bode razstava do druge nedelje, dne 25. t. m., ter se zaključila dan zvečer s planinskim večerom (Skiptikon Savinjske alpe). Za razstavo se je ustanovil poseben odsek, obstoječ iz dveh članov osrednjega odbora gg.: Skušlec in dr. Zupanc in amaterskih fotografov gg.: Fr. Vesel, Brinšek in Badiura. Odsek prosi tem potom in pozivlja še enkrat vse slovenske amaterje k množestvilni udeležbi. Kdor še ni odposlal slik, naj jih vpošlje. In sicer na osrednji odbor »Slovenskega planinskega društva« v Ljubljani. Natančneje pojasnila daje drage volje odsek.

— **lj Aretovanje je bil** po rekviziciji tukajšnjega deželnega sodišča nek stavbni tehnik, kateri je na sumu, da je poneveril v neki malomestni posojilnici 1228 kron. — Na rekvizicijo okrožnega sodišča v Trientu je bil aretovan bivši železniški uradnik, ki je na sumu, da je izvršil svoj čas na škodo južne železnice v Mezzolombardo na južnem Tirolskem večjo goljufijo. Oba so izročili deželnemu sodišču.

— **lj Tržnice — na Ljubljani.** Mestna občina je zdaj, kakor znano, posestnica dveh najlepših prostorov za stavbišča v sredini mesta: prostornega sveta na Vodnikovem trgu in onega na vojaškem preskrbovališču. Občinski svetnik Iv. Šubic je stavil med drugim iz tehničnih razlogov edino pametni nasvet, naj se za tržnice svoj čas Ljubljani preoboka in prirede zgoraj lope za prodajalce, spodaj

kleti in shrambe. Ali bi ne bilo to praktična izpeljava navedenega načrta? Sedanji prazen prostor stare gimnazije naj bi se pa rezerviral za novo potrebno poslopje za magistratne urade, ker je res že škandal, kakšen dirindaj in pomanjkanje prostora vlada v teh starih luknjah in koridorih, predno ti ena ali druga stranka najde uradni oddelek, kjer ima opraviti! Mesto četrte ure ali pol, izgubi marsikdo po celo uro, predno najde pisarno! Tej malomarnosti in zmešnjavi mora biti konec. Stari dve hiši naj se prodasta, stari rotovž naj se porabi za kak muzej ali kaj primernege, uradom pa naj se priskrbi dostojno poslopje, kakršno je že nad vse nujno in potrebno. Mestni denar in prostor pa naj občinski svet skrbnejše varuje, nego ga je zdaj! Uradni prostori ljubljanske mestne občine kriče že do neba po novem poslopju.

— **lj Klopi v drevoredih.** Pretekli teden postavili so mestni delavci klopi v Bleiweisovem parku in po drugih izprehajališčih, in sicer v zadostnem številu. Toda nekaj drugega je graje vredno — klopi so namreč nujno potrebne pleskanja. Nekatere so začele trohneti, ker predolgo niso bile prepleskane, železna stojala pa rjave. Ali nima slavnj magistrat toliko denarja, da bi se temu odpomoglo? Ali se s tem pospešuje promet s tujci? Treba je le videti klopi v javnih nasadih v drugih mestih, potem se šele opazi nedostatek. — Opozovalec.

— **lj Zatekla psica.** Zatekla se je lepa psica, velike postave, z dolgo dlako, rumena, prednji nogi beli. Lastnik jo dobi: Pod Rožnikom, vila »Jerina«, I. nadstrop.

Razne stvari.

— **Samoumor milijonarja.** V Filadelfiji se je eden med najbogatejšimi ljudmi cele Amerike, 74letni Charles Ellis, ustrelil in to iz strahu pred roparji. Zapušča premoženje 50 milijonov dolarjev.

— **Leva roka.** V Kraljevcu se je zavzel profesor Walter Simon za to, da pride tudi leva roka do veljave. Ustanovil je skupno z nadzornikom Tromnau-om tečaj za to. V teh tečajih morajo otroci pisati, računati, risati tudi z levo roko in po kratkem času se je spoznalo, da so postali učenci enako pripravljeni delovati z obema rokama. Razstava je dokazala, da ne zrostajajo izdelki izvršeni z levo roko za onimi, kateri so bili dovršeni z desno roko.

— **Koliko prehodí natakara na dan?** V Kristijaniji se je dognalo s pomočjo korakomera, da je napravil natakara od 8. ure zjutraj do polnoči 99 000 korakov, kar znaša 60 kilometrov.

— **Boj proti alkoholu na Finskem.** Na Finskem protialkoholno gibanje jako lepo uspeva. Že v soboto opoldne morajo biti zaprte vse manjše krčme, ob 2. popoldne pa tudi vse trgovine z vinom, pivom in žganjem in ostanejo zaprte do ponedeljka v jutro. Izjemo delajo le hoteli in fine restavracije z vrtovi. Vendar pa so tudi tu nabiti napis, da se žganih pijač ne toči. V krčmah na deželi nimajo piva in tudi ne drugih žganih pijač. Povsod ustanavljajo treznostne hotele. Branjevci ne smejo prodajati alkoholnih pijač. Temu nasproti pa so povsod na razpolago brezalkoholne pijače in ob cestah stoje lesene utice, v katerih točijo po leti limonado in druga hladila.

— **Nepojašnjen umor.** V neki gostilni v Nateškali na Ogrskem je mestni dimnikar napadel sodnika Sovanya, ker ga je pred kratkim v neki zadevi obsodil. Natakari so prepirljivo vrgli na cesto. Drugo jutro pa so našli dimnikarja ležati v lastni krvi na dvorišču umirajočega. Pred smrtjo je še izjavil, da ga je umoril sodnik Sovany. Sodnik je takoj odpotoval v Labmar, kjer je bil zaslisan in je izjavil, da nikakor ni kriv. Pustili so ga na svobodi, a preiskava se bo nadaljevala na podlagi obdukcije ubitega.

— **Velika eksplozija v Rimu.** V Rimu je neki Progetti v ulici Borgo Tio tajno izdeloval patrone za ribarstvo. Včeraj je bila v njegovi sobi velika eksplozija. Progetti je težko, tri osebe lahko ranjene.

— **Maščevalni davčni sluga.** V Pubili pri Černovicah so našli umorjenega davkarja Sziista. Dognalo se je, da ga je ubil neki dimnikar, katerega je najel odpuščeni davčni sluga Teleager.

— **Petarda pri procesiji.** V Florenci je pri velikonočni procesiji na trgu Viktorja Emanuela se razpočila petarda. Nastala je strašna zmešnjava. Več oseb je ranjenih. Eno deklico je ubilo.

— **Kuharice so se organizirale** na Nemškem. Gospodinj so v velikih skrbih.

— **Kubanske čarovnice.** Iz Havane, Kuba poročajo: Tukajšnje sodišče je obsodilo tri ženske, katere so bile obdolžene umora nekega belega otroka. Dete so umorile z namenom, da dobe njegovo kri in srce, s katerim bi potem zdravile razne bolezni. Vse tri je sodišče obsodilo v smrt, dočim

morajo štiri druge ženske, katere so bile zaveznice prvih, v ječo od 14 do 20 let. Praznoverje je na Kubi jako razširjeno. Tudi leta 1904 so obesili štiri ženske, katere so iz istega razloga umorile neko dete.

Telefonska in brzojavna poročila.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA ŠTAJERSKEM.

Maribor, 13. aprila. Kandidat »Slovenske kmečke zveze« v mariborskem okraju je profesor Robič, glede drugega kandidata se zaupniki še zedinijo.

SHOD V CERKNICI.

Cerknica, 13. aprila. Včeraj je bil tu sijajen javni ljudski shod S. L. S. Govoril je deželni odbornik dr. P. e. g. n. Ljudstvo je navdušeno manifestiralo za načela S. L. S.

ODPUŠČANJE REZERVISTOV.

Dunaj, 13. aprila. Vojno ministrstvo je odredilo, da se rezervisti iz Bosne, Hercegovine in Dalmacije odpuste, razorože in zopet vpostavijo v neaktivno stanje.

Dunaj, 13. aprila. Vojna uprava je odredila, da se prično odpuščati rezervisti 7. in 13. zbor. Glede rezervistov v Bosni in pri mornarici dotične naredbe že pripravljajo. Pošiljanje vojakov v domovino bo trajalo precej časa, čeprav hoče vojno ministrstvo že z ozirom na velikanske stroške, ki znašajo za vzdrževanje zvišane stanja okoli milijon kron na dan, demobilizacijo izvršiti čim prej.

LASTNOROČNO PISMO CESARJA CESARJU VILJEMU.

Berolin, 13. aprila. Cesar Franc Jožef je pisal nemškemu cesarju lastnoročno pismo, v katerem izraža svoje veliko zadovoljstvo, da se je ohranil mir in se mu zahvaljuje, da je podpiral zaveznika v balkanskem vprašanju.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z BAL-KANOM.

Dunaj, 13. aprila. Danes se vrši pod predsedstvom barona Aehrenthala ministrski svet, ki se bo bavil s trgovinskimi pogodbama z Rumunijo in Srbijo.

NAŠE NOVE BOJNE LADJE.

Dunaj, 13. aprila. »Freundenblatt« poroča, da se bodo začele graditi projektirane tri ladje po 20.000 ton že 1. januarja 1910. Vsaka bo imela deset topov velikosti po 30½ cm kalibra.

CESAR.

Dunaj, 13. aprila. Cesar je dospel semkaj iz Wallsee.

ANGLEŠKI KRALJ OBIŠČE FRANCA JOZEFA.

Dunaj, 13. aprila. Angleški kralj Edward bo letos prišel za 22 dni v zdravilišče Marienbad, poprej pa obišče cesarja v Ischlu.

ZA SUVERENITETO ČRNEGORE.

Rim, 13. aprila. Avstrijski poslanik v Rimu grof Lützow je izročil ministru Titoniju noto, s katero Avstrija ustreže intervenciji Italije, da se čimprej modifikira paragraf 29. berolinske pogodbe glede na Črnogoro.

JAPONSKA SE JE LOČILA OD ANGLIJE.

ANGLIJA SE ZVEŽE Z AMERIKO?

Rim, 13. aprila. Italijanski listi potrjujejo, da je Japonska odpovedala zvezo z Anglijo. Pravijo, da se Anglija zveže s severoamerikanskimi Zedinjenimi državami.

PREVRAT NA ANGLEŠKEM?

Sofija, 13. aprila. »Večerna pošta« poroča iz Londona, da nameravajo Jakobiti in Stuarti kralja Edwarda vreči s prestola in proglasiti bavarskega princa Ruperta angleškim kraljem. Že te dni nameravajo baje razširiti dotične proglase.

PROTI ANGLIJI V BEROLINU.

Berolin, 13. aprila. Pri uprizoritvi znane angleške invazijske drame, v kateri se predstavlja, kako so se Nemci na Angleškem izkrcali in zavratno napadli Anglijo, je prišlo do nepopisnih prizorov. Igra se je morala nehati. Občinstvo je vzklikalo proti hujskačem Angležem.

VSTAJA V CARIGRADU.

Carigrad, 13. aprila. Vojaki so se uprli. Kavalerija kroži po mestu. Na tisoče vojakov zahteva, da se obnove stare verske postave, ki jih je konstitucija ukinila. Vojaki oblegajo sultanovo palačo. Pravijo, da je vojni minister pobegnil.

ZA 40.000 KRON DRAGOCENOSTI POKRADENIH.

Dunaj, 13. aprila. Tu so neznani vlomilci pri juvelirju Mayerju pokradli za 40.000 K dragocenosti.

PAPIRNICA ZGORELA.

Gloggnitz, 13. aprila. Tu je pogorela papirnica v Schlöglmühl. Škode je 22 mil.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

lijonov. Vsi stroji so uničeni. Vzrok: kratki stik pri električni napravi.

NEČLOVEŠKI STREŽNIKI.

Steinhof (pri Dunaju), 13. aprila. V tukajšnji norišnici je umrl paraliznik Feigl. Konstatiralo se je, da so ga strežniki davili in mu polomili rebra. Državno pravdnitstvo je strežnike stavilo pod obtožbo.

CARUSO SE BOJI ZA SVOJ GLAS.

New York, 13. aprila. Caruso je svoj engagement v Ameriki naknadno odpovedal, ker se boji, da bi se mu v ameriškem obnebu ne izpridil glas.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

598 52-1

NEDISCIPLINA V FRANOSKI MOR-NARICI.

Pariz, 10. aprila. Listi pobijajo vladni dementi glede na upor na podmorskem čolnu Cicogne v Toulonu in vzdržujejo na podlagi lastnih poizvedb, da so se pomorščaki uprli službi ter v sporazumu z moštvom v strojnem oddelku vrgli med kolesa stroja vijake in druge železne koščke, da stroj ni mogel teči in se je popolnoma pokvaril. Atentat pohaja od antimilitaristiške propagande. Listi pozivljajo vlado, naj se vendar ojnaci in stre kači glavo, ker bo drugače republike konec. Listi vlado hujskajo tudi na ta način, da sanjarijo o zvezi »klerikalcev« s puntarji. — Katoliška, oziroma rojalistiška glasila pravijo, naj bodo republičani pomirjeni. Setev brezverske republike bodo poželi njeni učenci sami.

Doječe matere

dobe nove moči z uživanjem Scottove emulzije.

Utrujenost

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom Scottovega ravnanja.

jenja, otrok postane rdeč in zadovoljen bolj kakor prej. Scottova emulzija daje materi moč in pogum v vsakem slučaju in je vrh tega prijetnega okusa in lahko prebavljiva.

Tudi poleti se jemlje z najboljšim uspehom.

Cena originalne steklenice : 2 K 50 vin. : Dobi se v vseh lekarnah. :

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

D	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	729.2	11.5	sr. jzah.	jasno	
12	7. zjut.	29.0	4.7	sl. svzh.		0.0
	2. pop.	25.7	19.2	p.m. szah.	del. obl.	
Srednja predvčerašnja temp. 11.30, norm. 8.90.						
13	9. zveč.	25.7	12.8	sr. jzah.	oblačno	
13	7. zjut.	26.1	8.2	brezvetr.		2.7
	2. pop.	23.2	13.9	sl. jug		
Srednja včerašnja temp. 12.20, norm. 9.10.						

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 13. aprila

Pšenica za april	14.20
Pšenica za maj	14.—
Pšenica za oktober 1. 1909.	11.58
Rž za april 1. 1909.	9.98
Oves za april	8.70
Koruzna za maj 1. 1909.	7.46

Efektiv 10—15 dražje.

VYDROV JUHNI ...
PRIDATEK ½ kg 3 K

Vydrova lovarna hranil Praga VIII.

Poštni sel

se išče

1038 1-1

pri poštnem uradu v Spodnji Šiški.

Sirite, naročajte „Slovenca“!

1033

Zahvala.

1-1

Za vse mnogobrojne zelo tolažilne dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti iskreno ljubljene predrage in nepozabne matere, sestre, tete, babice in prababice, gospe

Marije Dolžan roj. Logar
posestnice

izrekamo tem potom srčno zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo prečasti duhovščini za častno spremstvo pri pogrebu, vsem mnogobrojnimi sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so blagovolili spremiti predrago rajnico k večnemu počitku ali kakorkoli izrazili svoje sočutje.

Bog bodi vsem obilen plačnik!

Novake pri Trzinu, 10. aprila 1909.

Žalujoči ostali.

1041

Zahvala.

1-1

Globoko ginjeni po mnogoštevilnih dokazih iskrenega sočutja povodom toli prerane izgube naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, oziroma matere in sestre, gospe

Minke Slana

izrekamo tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Prav posebno zahvalo smo pa dolžni preč. šempeterski duhovščini, blagorodnemu gosp. dr. Jos. Levičniku, mnogobrojnemu članom moške Marijine družbe osebno njenemu preč. gospodu vodji, vsem darovalcem krasnih vencev, sploh vsem ostalim mnogobrojnimi udeležnikom pogreba in sploh vsem ki so kakorkoli izkazali predragi pokojnici zadnjo čast ter nas tolažili v prebriskih dneh.

Bog bodi vsem obilen plačnik!

Ljubljana, 13. aprila 1909.

Globoko žalujoči ostali.

1042

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical k Sebi našo iskreno ljubljeno mater

Marijo Bukovnik
posestnica na Povljah pri Trsteniku

ki je v soboto, dne 10. aprila popoldne vdana v božjo voljo, v 50. letu svoje dobe izdihnila svojo blago dušo. Pogreb je bil včeraj, v ponedeljek 12. aprila popoldne na župnijskem pokopališču v Trsteniku. Nepozabno pokojnico priporočamo v pobožno molitev.

Trstenik-Ljubljana, 13. apr. 1909.

Žalujoči ostali.

1040 2-1

Sprejme se takoj

200 delavcev

med njimi vsaj 30 zidarjev. Delo se prične takoj. Priglasila sprejema in daje podrobna pojasnila.

Ing. Müller, Vsetin, Morava.

1034 1-1

A 1403/8

16

Varuška zadeva

nedol. Franceta in Ivane Borštinar iz Spodnje Šiške 43.

Dovoljuje se prostovoljna javna dražba nedoletnikom lastnih premičnin, živine, poljskega orodja, eventualno tudi krme, ter se v to svrhu določa narok na dan

15. aprila 1909 dopoldne ob 9. uri,
na licu mesta v Spodnji Šiški šte. 43.

Zajedno se bode pri naroku dala v najem hiša z gospodarskim poslopjem, ter njive in travniki, in sicer za dobo 5 let.

Natančnejši pogoji se razglase pri naroku.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. VIII.,

dne 9. aprila 1909.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje, poniklanje ter popravila : solidno in ceno.

Karol Čamernik
Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni Trnkoozy zbrane rotevža, lepo tiskano deset zapovedi za zdravje tudi po pošti se brezplačno razpošiljajo. 3257 52-

H. Volk, kemična pralnica

Šostanj, Štajersko

se priporoča za snazenje vsakovrstnih oblek itd. Cene primerno nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši.

Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magliču, krojaču, Miklošičeva cesta 10. 680 30-1

Oblastveno dovoljeni zasebni učni zavod Josipa Christof, Ljubljana, Škofje ul. 7, sprejema vsak dan udeležence za strojepisni pouk. 910 2-1

Desetprstni sistem. — Dnevni in večerni tečaj. — Na razpolago več strojev raznih sistemov. Od 1. oktobra t. l. naprej tudi pouk v matematiki in kaligrafiji, v trgovskem, obrtnem in gospodarskem računstvu. Stenografija. — Učni jezik slovenski, na željo tudi nemški.

Vpokojeni preparator

Ferd. Schulz

asistent v „Muzeju“

naznanja p. n. gg. lovcev in cenjenemu občinstvu, da nagača še nadalje vsakovrstne živali. 1037 3-1

Ceneje nemogoče!!
Nikelasta remont. žepna ura sistem „Roskopi“-patent z eleg. verižico in obeskom K 3.50, 3 kom. K 9.50 pošilja po povzetju 1039 5-1
Mihael Horowitz, Krakov.
Dietlg. 57 63, Avstr. Ceniki zastoj in franko.